

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๖๕ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๔ ผลการทดสอบสมมติฐาน

๔.๕ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๖ สรุปผลการสัมภาษณ์บุคคลเชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๗ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียด ดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๓๖๕)		
สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๑๔๐	๓๘.๔
หญิง	๒๒๕	๖๑.๖
รวม	๓๖๕	๑๐๐
อายุ		
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔๐	๑๑.๐
๓๑ - ๔๐ ปี	๗๖	๒๐.๘
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๐๐	๒๗.๔
มากกว่า ๕๑ ปีขึ้นไป	๑๔๙	๔๐.๘
รวม	๓๖๕	๑๐๐
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	๘๓	๒๒.๗
มัธยมศึกษาตอนต้น	๔๑	๑๑.๒
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๐๙	๒๙.๙
อนุปริญญาตรี	๓๔	๙.๓
ปริญญาตรี	๘๖	๒๓.๖
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๒	๓.๓
รวม	๓๖๕	๑๐๐
อาชีพ		
รับจ้าง	๑๗๔	๔๗.๖
ค้าขาย	๖๗	๑๘.๔
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๘๐	๒๒.๗
แม่บ้าน	๔๔	๑๒.๓
รวม	๓๖๕	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑(ต่อ)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
รายได้		
๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๓๔	๓๖.๗
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๙๑	๒๔.๙
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๐๐	๒๗.๔
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๔๐	๑๑.๐
รวม	๓๖๕	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรายละเอียดดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๖ และ เพศชาย จำนวน ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๔

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๑๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘ รองลงมาคือ มีอายุอยู่ระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี มีจำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔ อายุ ๓๑ - ๔๐ ปี มีจำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘ และน้อยที่สุด คือ ผู้มีอายุไม่เกิน ๓๐ ปี มีจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวน ๑๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙ รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖ รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗ รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒ และ น้อยที่สุดคืออื่นๆ (ระบุ) มีจำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีจำนวน ๑๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖ รองลงมาคือ ประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗ รองลงมาคือ ค้าขาย มีจำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔ และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ(ระบุ) มีจำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓

รายได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า ๕๐,๐๐- ๑๐,๐๐บาทต่อเดือน มีจำนวน ๑๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗ รองลงมาคือ มีรายได้ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีจำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔ รองลงมาคือ มีรายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน

๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙ และน้อยที่สุดคือ มีรายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา และ ด้านจิตใจ แสดงด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม

(n=๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านสังคม	๓.๗๔	๐.๕๒๘	มาก
๒. ด้านเศรษฐกิจ	๓.๗๕	๐.๔๕๐	มาก
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๓.๘๙	๐.๔๘๙	มาก
๔. ด้านการศึกษา	๓.๕๖	๐.๔๙๓	มาก
๕. ด้านจิตใจ	๔.๑๒	๐.๔๖๕	มาก
รวม	๓.๘๑	๐.๓๔๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๑$, S.D. = ๐.๓๔๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านจิตใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๑๒$, S.D. = ๐.๔๖๕) รองลงมา คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = ๓.๘๙$, S.D. = ๐.๔๘๙) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = ๓.๗๕$, S.D. = ๐.๔๕๐) ด้านสังคม ($\bar{X} = ๓.๗๔$, S.D. = ๐.๕๒๘) และในระดับสุดท้าย ด้านการศึกษา ($\bar{X} = ๓.๕๖$, S.D. = ๐.๔๙๓)

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสังคม

(n = ๓๖๕)

ด้านสังคม	ระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. มีการจัดอบรมธรรมะแก่ประชาชน	๓.๘๕	๐.๗๑	มาก
๒. เป็นวิทยากรบรรยายธรรมในสถานที่ต่างๆ	๓.๔๓	๐.๖๕	ปานกลาง
๓. มีการสอนหลักธรรมในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข	๓.๗๐	๐.๗๐	มาก
๔. ให้ความรู้ แนวคิด เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต	๓.๖๓	๐.๖๗	มาก
๕. อำนวยความสะดวกสถานที่ภายในวัดในการจัดกิจกรรมของชุมชน	๔.๑๐	๐.๗๕	มาก
รวม	๓.๗๔	๐.๕๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๔$, S.D. = ๐.๕๒) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยเรียงจากมากที่สุด ได้ดังนี้ คือ ข้อว่าอำนวยความสะดวกสถานที่ภายในวัดในการจัดกิจกรรมของชุมชน มีระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๐$, S.D. = ๐.๗๕) รองลงมา มีการจัดอบรมธรรมะแก่ประชาชน ($\bar{X} = ๓.๘๕$, S.D. = ๐.๗๑) มีการสอนหลักธรรมในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ($\bar{X} = ๓.๗๐$, S.D. = ๐.๗๐) ให้ความรู้ แนวคิด เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = ๓.๖๓$, S.D. = ๐.๖๗) และที่อยู่ในระดับสุดท้าย คือ เป็นวิทยากรบรรยายธรรมในสถานที่ต่างๆ ($\bar{X} = ๓.๔๓$, S.D. = ๐.๖๕)

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านเศรษฐกิจ

(n = ๓๖๕)

ด้านเศรษฐกิจ	ระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. แนะนำให้ประชาชนรู้ค่าและความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง	๓.๘๑	๐.๕๖	มาก
๒. เป็นแบบอย่างของชุมชน ในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง	๓.๗๗	๐.๕๙	มาก
๓. ชักนำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง	๓.๗๙	๐.๕๘	มาก
๔. เทศนา อบรม บรรยายเกี่ยวกับความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนในชุมชน	๓.๘๓	๐.๖๒	มาก
๕. มีการส่งเสริมด้านกิจกรรม ออมทรัพย์ เช่น สัจจออมทรัพย์	๓.๕๘	๐.๖๓	มาก
รวม	๓.๗๕	๐.๕๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๕, S.D. = ๐.๕๕) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงจากมากที่สุดได้ดังนี้ คือ ข้อว่าแนะนำให้ประชาชนรู้ค่าและความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X}$ = ๓.๘๑, S.D. = ๐.๕๖) รองลงมา คือ เทศนา อบรม บรรยายเกี่ยวกับความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนในชุมชน ($\bar{X}$ = ๓.๘๓, S.D. = ๐.๖๒) ชักนำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X}$ = ๓.๗๙, S.D. = ๐.๕๘) เป็นแบบอย่างของชุมชน ในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ($\bar{X}$ = ๓.๗๗, S.D. = ๐.๕๙) และที่อยู่ในระดับสุดท้าย คือ มีการส่งเสริมด้านกิจกรรม ออมทรัพย์ เช่น สัจจออมทรัพย์ ($\bar{X}$ = ๓.๕๘, S.D. = ๐.๖๓)

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสิ่งแวดล้อม

(n = ๓๖๕)

ด้านสิ่งแวดล้อม	ระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	๓.๘๕	๐.๖๕	มาก
๒. มีการรักษาและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	๓.๗๔	๐.๖๒	มาก
๓. จัดบริเวณวัดให้ร่มรื่น เป็นตัวอย่างแก่ชุมชน	๔.๑๗	๐.๗๒	มาก
๔. ให้ความรู้แก่ชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	๓.๘๕	๐.๖๓	มาก
๕. ส่งเสริมให้ชุมชนใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	๒.๘๕	๐.๖๐	ปานกลาง
รวม	๓.๘๙	๐.๔๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๙, S.D. = ๐.๔๘) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยเรียงจากมากที่สุด ได้ดังนี้ คือ ข้อว่าจัดบริเวณวัดให้ร่มรื่น เป็นตัวอย่างแก่ชุมชน ($\bar{X}$ = ๔.๑๗, S.D. = ๐.๗๒) รองลงมา คือ ร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($\bar{X}$ = ๓.๘๕, S.D. = ๐.๖๕) ให้ความรู้แก่ชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($\bar{X}$ = ๓.๘๕, S.D. = ๐.๖๕) มีการรักษาและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ($\bar{X}$ = ๓.๗๔, S.D. = ๐.๖๒) และที่อยู่ในระดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมให้ชุมชนใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ($\bar{X}$ = ๒.๘๕, S.D. = ๐.๖๐)

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการศึกษา

(n = ๓๖๕)

ด้านการศึกษา	ระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. กระตุ้นหรือแนะนำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา	๓.๕๙	๐.๖๙	มาก
๒. ร่วมมือกับสถานศึกษาในท้องถิ่นจัดประกวดเรียงความ เรื่องสั้น คติธรรมคำขวัญ ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	๓.๔๕	๐.๕๙	ปานกลาง
๓. ส่งเสริมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษาได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม	๓.๖๔	๐.๖๖	มาก
๔. ส่งเสริมหรือจัดให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ในวัดหรือตั้งห้องสมุดในวัดเพื่อให้วัดเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้สนใจ	๓.๕๖	๐.๖๕	มาก
๕. จัดบริการข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้กับนักเรียนและทัศนศึกษาประชาชนทั่วไป	๓.๕๗	๐.๖๗	มาก
รวม	๓.๕๖	๐.๕๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๖, S.D. = ๐.๕๙) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยเรียงจากมากที่สุด ได้ดังนี้ คือ ข้อว่ากระตุ้นหรือแนะนำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา ($\bar{X}$ = ๓.๕๙, S.D. = ๐.๖๙) รองลงมา คือ ส่งเสริมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษาได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X}$ = ๓.๖๔, S.D. = ๐.๖๖) จัดบริการข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้กับนักเรียนและทัศนศึกษาประชาชนทั่วไป ($\bar{X}$ = ๓.๕๗, S.D. = ๐.๖๗) ส่งเสริมหรือจัดให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ในวัดหรือตั้งห้องสมุดในวัดเพื่อให้วัดเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้สนใจ ($\bar{X}$ = ๓.๕๖, S.D. = ๐.๖๕) และที่อยู่ในระดับสุดท้าย คือ ร่วมมือกับสถานศึกษาในท้องถิ่นจัดประกวดเรียงความ เรื่องสั้น คติธรรมคำขวัญที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}$ = ๓.๔๕, S.D. = ๐.๕๙)

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านจิตใจ

(n = ๓๖๕)

ด้านจิตใจ	ระดับบทบาทของพระสงฆ์ ในการพัฒนาชุมชน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. สอนให้ประชาชนได้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาจิตใจให้สงบ	๔.๐๘	๐.๖๑	มาก
๒. ชักนำให้ประชาชนในชุมชนได้เข้าร่วมโครงการปฏิบัติธรรม	๔.๑๘	๐.๖๒	มาก
๓. เทศนา อบรม บรรยาย เกี่ยวกับความรู้เรื่องการปฏิบัติธรรมแก่ประชาชนในชุมชน	๔.๑๓	๐.๕๙	มาก
๔. มีการร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการอบรมศีลธรรมแก่ประชาชน	๔.๐๖	๐.๗๔	มาก
๕. มีการจัดกิจกรรมนั่งสมาธิให้กับประชาชนในชุมชน	๔.๑๕	๐.๖๒	มาก
รวม	๔.๑๒	๐.๔๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๒$, S.D. = ๐.๔๖) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากที่สุดได้ดังนี้ คือ ข้อว่าชักนำให้ประชาชนในชุมชนได้เข้าร่วมโครงการปฏิบัติธรรม ($\bar{X} = ๔.๑๘$, S.D. = ๐.๖๒) รองลงมา มีการจัดกิจกรรมนั่งสมาธิให้กับประชาชนในชุมชน ($\bar{X} = ๔.๑๕$, S.D. = ๐.๖๒) เทศนา อบรม บรรยาย เกี่ยวกับความรู้เรื่องการปฏิบัติธรรมแก่ประชาชนในชุมชน ($\bar{X} = ๔.๑๓$, S.D. = ๐.๕๙) สอนให้ประชาชนได้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาจิตใจให้สงบ ($\bar{X} = ๔.๐๘$, S.D. = ๐.๖๑) และที่อยู่ในระดับสุดท้ายคือ ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๖๒)

๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ การจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ตามสมมติฐานที่ ๑ – ๕ ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานที่ ๑ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๘

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ

(n= ๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	เพศ				t	Sig.
	ชาย (๑๔๐ คน)		หญิง (๒๒๕ คน)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านสังคม	๓.๗๔	๐.๕๑	๓.๗๔	๐.๕๓	๐.๑๒	๐.๙๘
๒. ด้านเศรษฐกิจ	๓.๗๗	๐.๕๕	๔.๗๔	๐.๔๕	๐.๖๕	๐.๗๗
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๓.๘๑	๐.๔๗	๓.๙๔	๐.๔๙	-๒.๓๒	๐.๘๘
๔. ด้านการศึกษา	๓.๖๐	๐.๔๘	๓.๕๓	๐.๔๙	๑.๔๕	๐.๘๔
๕. ด้านจิตใจ	๔.๑๐	๐.๔๓	๔.๑๓	๐.๔๘	-๐.๕๙	๐.๐๓*
รวม	๓.๗๔	๐.๓๓	๓.๘๑	๐.๓๔	-๐.๑๙	๐.๙๘

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๘ ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อ“บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานที่ ๒ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๙

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ

(n= ๓๖๕)										
บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนา ชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	อายุ								F	Sig
	ต่ำกว่า ๓๐ ปี (๔๐)		๓๑ - ๔๐ ปี (๗๖)		๔๑ - ๕๐ ปี (๑๐๐)		มากกว่า ๕๑ ปีขึ้นไป (๑๔๙)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านสังคม	๓.๖๔	๐.๔๖	๓.๗๗	๐.๕๓	๓.๖๗	๐.๕๐	๓.๘๐	๐.๕๕	๑.๗๑	๐.๑๖
๒. ด้านเศรษฐกิจ	๓.๖๔	๐.๔๔	๓.๖๘	๐.๔๘	๓.๗๒	๐.๔๕	๓.๘๔	๐.๔๑	๓.๔๘	๐.๐๖
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๓.๗๑	๐.๕๒	๓.๘๓	๐.๕๖	๔.๐๒	๐.๔๑	๓.๘๘	๐.๔๖	๔.๘๗	๐.๐๐*
๔. ด้านการศึกษา	๓.๕๙	๐.๔๖	๓.๕๓	๐.๔๙	๓.๕๑	๐.๕๑	๓.๕๙	๐.๔๘	๐.๗๓	๐.๕๓
๕. ด้านจิตใจ	๔.๒๑	๐.๕๐	๔.๑๕	๐.๔๗	๓.๙๙	๐.๔๙	๔.๑๖	๐.๔๑	๓.๙๐	๐.๐๐*
รวม	๓.๗๖	๐.๓๓	๓.๗๙	๐.๓๘	๓.๗๘	๐.๓๓	๓.๘๕	๐.๓๒	๑.๕๐	๐.๒๑

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แต่ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านจิตใจ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ของความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๐ - ๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ **ด้านสิ่งแวดล้อม**

(n = ๓๖๕)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		ต่ำกว่า ๓๐ ปี ๓.๗๑	๓๑ - ๔๐ ปี ๓.๘๓	๔๑ - ๕๐ ปี ๔.๐๒	มากกว่า ๕๑ ปี ขึ้นไป ๓.๘๘
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓.๗๑	-	-๐.๑๒	-๐.๓๑*	๐.๑๗*
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๘๓		-	-๐.๑๙*	-๐.๐๕
๔๑ - ๕๐ ปี	๔.๐๒			-	๐.๑๔*
มากกว่า ๕๑ ปีขึ้นไป	๓.๘๘				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๔ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า ประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี และ ประชาชนที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ประชาชนที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี ประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี มากกว่าประชาชนที่มีอายุมากกว่า ๕๑ ปีขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ **ด้านจิตใจ**

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		ต่ำกว่า ๓๐ ปี ๔.๒๑	๓๑ - ๔๐ ปี ๔.๑๕	๔๑ - ๕๐ ปี ๓.๙๙	มากกว่า ๕๑ ปี ขึ้นไป ๔.๑๖
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๔.๒๑	-	๐.๐๖	๐.๒๒*	๐.๐๔
๓๑ - ๔๐ ปี	๔.๑๕		-	๐.๑๖*	-๐.๐๑
๔๑ - ๕๐ ปี	๓.๙๙			-	-๐.๑๗*
มากกว่า ๕๑ ปีขึ้นไป	๔.๑๖				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านจิตใจ เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๓ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุไม่เกิน ๓๐ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า ประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี ประชาชนที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี มากกว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี ประชาชนที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานที่ ๓ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๒

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา (n = ๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ระดับการศึกษา													
	ประถมศึกษา (๘๓)		มัธยมศึกษา ตอนต้น (๔๑)		มัธยมศึกษาตอน ปลาย (๑๐๙)		อนุปริญาตรี (๓๔ คน)		ปริญาตรี (๘๖)		สูงกว่าปริญาตรี (๑๒)		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านสังคม	๓.๘๙	๐.๕๓	๓.๖๕	๐.๕๒	๓.๖๑	๐.๕๕	๓.๘๕	๐.๔๐	๓.๗๓	๐.๔๙	๓.๘๘	๐.๕๖	๓.๓๙	๐.๐๐๕
๒. ด้านเศรษฐกิจ	๓.๘๒	๐.๔๐	๓.๗๐	๐.๔๒	๓.๗๑	๐.๔๕	๓.๗๐	๐.๔๖	๓.๗๖	๐.๔๖	๓.๙๐	๐.๖๐	๐.๙๙	๐.๔๒๐
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๓.๗๙	๐.๔๗	๓.๘๗	๐.๔๒	๔.๐๑	๐.๔๔	๓.๙๗	๐.๔๗	๓.๘๒	๐.๕๒	๓.๘๓	๐.๗๐	๒.๖๙	๐.๐๒๐
๔. ด้านการศึกษา	๓.๖๑	๐.๔๒	๓.๕๕	๐.๔๔	๓.๔๕	๐.๕๒	๓.๗๗	๐.๔๙	๓.๕๒	๐.๔๗	๓.๘๑	๐.๖๔	๓.๑๙	๐.๐๐๘
๕. ด้านจิตใจ	๔.๒๓	๐.๔๓	๔.๑๔	๐.๓๘	๓.๙๖	๐.๔๗	๔.๒๙	๐.๓๙	๔.๑๖	๐.๔๗	๓.๘๖	๐.๕๖	๘.๔๑	๐.๐๐๐
รวม	๓.๗๔	๐.๕๒	๓.๗๕	๐.๔๕	๓.๘๙	๐.๔๘	๓.๕๖	๐.๔๙	๔.๑๒	๐.๔๖	๓.๑๘	๐.๓๔	๑.๙๑	๐.๐๙

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา และด้านจิตใจ

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ของความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนวัดท่าการ้อง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๓ - ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา **ด้านสังคม**

(n = ๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา ๓.๘๙	มัธยมศึกษาตอนต้น ๓.๖๕	มัธยมศึกษาตอนปลาย ๓.๖๑	อนุปริญญาตรี ๓.๘๕	ปริญญาตรี ๓.๗๓	สูงกว่าปริญญาตรี ๓.๘๘
ประถมศึกษา	๓.๘๙	-	๐.๒๓*	๐.๒๗*	๐.๐๔	๐.๑๖*	๐.๐๑
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓.๖๕		-	๐.๐๔	-๐.๑๙	-๐.๐๗	-๐.๒๒
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๓.๖๑			-	-๐.๒๓*	-๐.๑๑	-๐.๒๖
อนุปริญญาตรี	๓.๘๕				-	๐.๑๑	-๐.๐๓
ปริญญาตรี	๓.๗๓					-	-๐.๑๔
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๘๘						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านสังคม เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๔ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีการศึกษาน้อยกว่าประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า ประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายและปริญญาตรี ประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายน้อยกว่าประชาชนที่มีการศึกษาอนุปริญญาตรี

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา **ด้านสิ่งแวดล้อม**

(n = ๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา ๓.๘๙	มัธยมศึกษา ตอนต้น ๓.๖๕	มัธยมศึกษา ตอนปลาย ๓.๖๑	อนุปริญาตรี ๓.๘๕	ปริญาตรี ๓.๗๓	สูงกว่า ปริญาตรี ๓.๘๘
ประถมศึกษา	๓.๘๙	-	-๐.๘๐	-๐.๒๒*	-๐.๑๘	-๐.๐๓	-๐.๐๔
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓.๖๕		-	-๐.๑๔	-๐.๑๐	๐.๐๔	๐.๐๓
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๓.๖๑			-	๐.๐๓	๐.๑๙*	๐.๑๘
อนุปริญาตรี	๓.๘๕				-	๐.๑๕	๐.๑๔
ปริญาตรี	๓.๗๓					-	-๐.๐๑
สูงกว่าปริญาตรี	๓.๘๘						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๒ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีการศึกษาประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า ประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย น้อยกว่าประชาชนที่มีการศึกษาปริญาตรี

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา **ด้านการศึกษา**

(n= ๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา ๓.๘๙	มัธยมศึกษา ตอนต้น ๓.๖๕	มัธยมศึกษา ตอนปลาย ๓.๖๑	อนุปริญญาตรี ๓.๘๕	ปริญญาตรี ๓.๗๓	อื่นๆ ๓.๘๘
ประถมศึกษา	๓.๘๙	-	๐.๕๕	๐.๑๕*	-๐.๑๕	๐.๐๘	-๐.๒๐
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓.๖๕		-	๐.๐๙	-๐.๒๑	๐.๐๒	-๐.๒๖
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๓.๖๑			-	-๐.๓๑*	-๐.๐๗	-๐.๓๕*
อนุปริญญาตรี	๓.๘๕				-	๐.๒๔*	-๐.๐๔
ปริญญาตรี	๓.๗๓					-	-๐.๒๘
อื่นๆ	๓.๘๘						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อ “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการศึกษา เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๔ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีการศึกษาประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายน้อยกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาอนุปริญญาตรีและประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีประชาชนที่มีการศึกษาอนุปริญญาตรี ประชาชนที่มีการศึกษาอนุปริญญาตรี มากกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาปริญญาตรี

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา **ด้านจิตใจ**

(n = ๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา ๓.๘๙	มัธยมศึกษา ตอนต้น ๓.๖๕	มัธยมศึกษา ตอนปลาย ๓.๖๑	อนุปริญญาตรี ๓.๘๕	ปริญญาตรี ๓.๗๓	สูงกว่า ปริญญาตรี ๓.๘๘
ประถมศึกษา	๓.๘๙	-	๐.๐๘	๐.๒๖*	-๐.๐๖	๐.๐๗	๐.๓๖*
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓.๖๕		-	๐.๑๗*	-๐.๑๔	-๐.๐๑	๐.๒๗
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๓.๖๑			-	-๐.๓๒*	-๐.๑๙*	๐.๑๐
อนุปริญญาตรี	๓.๘๕				-	๐.๑๓	๐.๔๒*
ปริญญาตรี	๓.๗๓					-	๐.๒๙*
สูงกว่าปริญญาตรี	๓.๘๘						-

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านจิตใจ เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๗ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีการศึกษาประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า ประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย และสูงกว่าปริญญาตรี ประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นมากกว่า ประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ประชาชนที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายน้อยกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาอนุปริญญาตรีและปริญญาตรี ประชาชนที่มีการศึกษาอนุปริญญาตรีน้อยกว่าประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ประชาชนที่มีการศึกษาปริญญาตรีน้อยกว่าประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ (n = ๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนา ชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่ากา ร้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	อาชีพ									
	รับจ้าง (๑๗๔)		ค้าขาย (๖๗)		ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (๘๐)		อื่นๆ (๔๔)		F	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านสังคม	๓.๖๙	๐.๕๔	๓.๕๘	๐.๔๕	๓.๘๑	๐.๕๐	๔.๐๓	๐.๔๙	๗.๘๓	๐.๐๐
๒. ด้านเศรษฐกิจ	๓.๗๔	๐.๔๕	๓.๗๐	๐.๔๔	๓.๗๒	๐.๔๕	๓.๙๔	๐.๔๐	๓.๑๑	๐.๐๒
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๓.๘๙	๐.๔๘	๓.๘๗	๐.๔๘	๓.๘๙	๐.๔๗	๓.๙๑	๐.๕๒	.๐๖๑	๐.๙๘
๔. ด้านการศึกษา	๓.๕๒	๐.๔๘	๓.๕๑	๐.๔๒	๓.๕๕	๐.๕๒	๓.๗๘	๐.๕๐	๓.๖๔	๐.๑๓
๕. ด้านจิตใจ	๔.๑๖	๐.๔๒	๔.๐๐	๐.๕๐	๓.๙๘	๐.๔๙	๔.๓๕	๐.๓๗	๘.๓๐	๐.๐๐
รวม	๓.๘๐	๐.๓๓	๓.๗๓	๐.๓๐	๓.๗๙	๐.๓๕	๔.๐๐	๐.๓๓	๖.๑๘	๐.๐๐

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อ“บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีระดับอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ“บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในด้านสังคม เศรษฐกิจ และด้านจิตใจ

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ของความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนวัดท่าการ้อง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๘ – ๔.๒๐

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ ด้านสังคม

(n = ๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	อาชีพ			
		รับจ้าง ๓.๖๙	ค้าขาย ๓.๕๘	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ๓.๘๑	แม่บ้าน ๔.๐๓
รับจ้าง	๓.๖๙	-	๐.๑๐	-๐.๑๒	-๐.๓๓*
ค้าขาย	๓.๕๘		-	-๐.๒๒*	-๐.๔๔*
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๑			-	-๐.๒๑*
แม่บ้าน	๔.๐๓				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนต่อ: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ ด้านสังคม เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๔ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนต่อ: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพแม่บ้าน ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และประชาชนที่มีอาชีพแม่บ้าน ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจน้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพแม่บ้าน

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ ด้านเศรษฐกิจ

(n = ๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	อาชีพ			
		รับจ้าง ๓.๖๙	ค้าขาย ๓.๕๘	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ๓.๘๑	แม่บ้าน ๔.๐๓
รับจ้าง	๓.๖๙	-	๐.๐๓	๐.๒๓	-๐.๒๐*
ค้าขาย	๓.๕๘		-	-๐.๐๑	-๐.๒๓*
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๑			-	-๐.๒๒*
แม่บ้าน	๔.๐๓				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนต่อ: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ ด้านเศรษฐกิจ เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๓ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพแม่บ้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนต่อ: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย และประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ **ด้านการศึกษา**

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนา ชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	อาชีพ			
		รับจ้าง ๓.๖๙	ค้าขาย ๓.๕๘	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ๓.๘๑	แม่บ้าน ๔.๐๓
รับจ้าง	๓.๖๙	-	๐.๐๐	-๐.๐๓	-๐.๒๖*
ค้าขาย	๓.๕๘		-	-๐.๐๓	-๐.๒๖*
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๑			-	-๐.๒๓*
แม่บ้าน	๔.๐๓				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการ
พัฒนาชุมชนต่อ: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ ด้าน
การศึกษา เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๓ คู่ ได้แก่
ประชาชนที่มีอาชีพแม่บ้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนต่อ:
กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง
ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย และประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ ๔.๒๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ **ด้านจิตใจ**

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	อาชีพ			
		รับจ้าง ๓.๖๙	ค้าขาย ๓.๕๘	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ๓.๘๑	แม่บ้าน ๔.๐๓
รับจ้าง	๓.๖๙	-	๐.๑๖*	๐.๑๘*	-๐.๑๘*
ค้าขาย	๓.๕๘		-	๐.๐๑	-๐.๓๔*
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๑			-	-๐.๓๖*
แม่บ้าน	๔.๐๓				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนต่อ: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ ด้านจิตใจ เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๕ คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนต่อ: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย แต่น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และประชาชนที่มีอาชีพแม่บ้าน ประชาชนที่อาชีพค้าขาย น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพแม่บ้าน ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพแม่บ้าน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานที่ ๕ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๒

ตารางที่ ๔.๒๒ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้

(n = ๓๖๕)

บทบาทของพระสงฆ์ ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชน วัดท่าการ้อง จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	รายได้								F	Sig.
	๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท		๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท		๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท		๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. ด้านสังคม	๓.๗๘	๐.๕๙	๓.๖๖	๐.๔๔	๓.๖๙	๐.๔๗	๓.๙๒	๐.๕๖	๒.๗๐	๐.๔๕
๒. ด้านเศรษฐกิจ	๓.๘๑	๐.๔๖	๓.๖๓	๐.๔๓	๓.๗๔	๐.๔๔	๓.๘๕	๐.๔๐	๓.๔๙	๐.๐๑
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๓.๘๗	๐.๕๑	๓.๙๐	๐.๔๒	๓.๙๐	๐.๕๐	๓.๙๒	๐.๕๐	๐.๑๖	๐.๙๒
๔. ด้านการศึกษา	๓.๖๕	๐.๔๘	๓.๕๒	๐.๔๗	๓.๔๒	๐.๔๖	๓.๖๖	๐.๕๕	๕.๓๘	๐.๐๐
๕. ด้านจิตใจ	๔.๑๖	๐.๔๗	๔.๐๖	๐.๔๓	๓.๑๐	๐.๔๘	๔.๑๓	๐.๔๕	๐.๙๔	๐.๔๒
รวม	๓.๘๕	๐.๓๘	๓.๗๖	๐.๒๖	๓.๗๗	๐.๓๑	๓.๘๙	๐.๓๗	๒.๘๗	๐.๐๓

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในด้านเศรษฐกิจ และด้านการศึกษา

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ของความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนวัดท่าการ้อง ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๓ - ๔.๒๔

ตารางที่ ๔.๒๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ
 บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 จำแนกตามรายได้ ด้านเศรษฐกิจ

(n = ๓๖๕)

รายได้	$\bar{X}$	รายได้			
		๕,๐๐๐- ๑๐,๐๐๐ บาท ๓.๗๘	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท ๓.๖๖	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท ๓.๖๙	๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป ๓.๙๒
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๗๘	-	๐.๗๖*	๐.๐๗	-๐.๐๓
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๖๖		-	-๐.๑๐	-๐.๒๑*
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๖๙			-	-๐.๑๐
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓.๙๒				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการ
 พัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้ ด้าน
 เศรษฐกิจ เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๒ คู่ ได้แก่
 ประชาชนที่มีรายได้ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการ
 พัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่าประชาชนที่มีรายได้
 ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท ประชาชนที่มีรายได้ ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท น้อยกว่าประชาชนที่มี
 รายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

ตารางที่ ๔.๒๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ
บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จำแนกตามรายได้ ด้านการศึกษา

(n = ๓๖๕)

รายได้	$\bar{X}$	รายได้			
		๕,๐๐๐- ๑๐,๐๐๐ บาท ๓.๗๘	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท ๓.๖๖	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท ๓.๖๙	๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป ๓.๙๒
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๗๘	-	๐.๑๓*	๐.๒๓*	-๐.๐๐
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๖๖		-	๐.๑๐	-๐.๑๓
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๖๙			-	-๐.๒๔*
๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓.๙๒				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการ
พัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้ ด้าน
การศึกษา เป็นรายคู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จำนวน ๓ คู่ ได้แก่
ประชาชนที่มีรายได้ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการ
พัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่าประชาชนที่มีรายได้
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท และประชาชนที่มีรายได้ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท ประชาชนที่มีรายได้
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท น้อยกว่า ประชาชนที่มีรายได้ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

๔.๔ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ ๔.๒๕ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตามสมมติฐานที่ ๑ – ๕

(n = ๓๖๕)

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ค่า t	ค่า F	ค่า Sig.	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
๑	เพศ	-๐.๑๙	-	๐.๘๘	-	✓
๒	อายุ	-	๑.๕๐	๐.๒๑	-	✓
๓	ระดับการศึกษา	-	๑.๙๑	๐.๐๙	-	✓
๔	อาชีพ	-	๖.๑๘	๐.๐๐	✓	-
๕	รายได้ต่อเดือน	-	๒.๘๗	๐.๐๓	✓	-

จากตารางที่ ๔.๒๕ สรุปได้ว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐาน

๔.๕ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การศึกษาเรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สามารถสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ มาจากแบบสอบถามคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) จำแนกเป็นรายด้าน จำนวน ๕ ด้าน คือ ๑) ด้านสังคม ๒) ด้านเศรษฐกิจ ๓) ด้านสิ่งแวดล้อม ๔) ด้านการศึกษา และ ๕) ด้านจิตใจ ดังนี้

๑) ด้านสังคม

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านสังคม

ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑.ขาดวิทยากรบรรยายธรรมในสถานที่ต่างๆ	๑.แต่งตั้งเจ้าหน้าที่วิทยากรบรรยายเพิ่มขึ้น
๒.ขาดการให้ความรู้ แนวคิด เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต	๒.ในการอบรมควรให้ความรู้ แนวคิด เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย

๒) ด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านเศรษฐกิจ

ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑.ไม่มีการส่งเสริมด้านกิจกรรม ออมทรัพย์ เช่น สัจจะออมทรัพย์	๑.รณรงค์จัดกิจกรรมด้านการออมทรัพย์ให้กับประชาชน
๒.ไม่เป็นแบบอย่างของชุมชน ในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง	๒.ควรเป็นแบบอย่างของชุมชนในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านสิ่งแวดล้อม

ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑.ไม่มีการรณรงค์ให้ประชาชนใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	๑. ควรส่งเสริมให้ชุมชนใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
๒. ไม่มีการรักษาและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	๒. แนะนำให้ประชาชนรักษาและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๔) ด้านการศึกษา

ตารางที่ ๔.๒๙ แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านการศึกษา

ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑.ขาดความร่วมมือกับสถานศึกษาในท้องถิ่น จัดประกวดเรียงความ เรื่องสั้น คติธรรม คำขวัญ ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	๑.ควรให้ขาดความร่วมมือกับสถานศึกษาในท้องถิ่น จัดประกวดเรียงความ เรื่องสั้น คติธรรม คำขวัญ ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
๒.ยังไม่มีการส่งเสริมให้วัดเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้สนใจในชุมชน	๒.ส่งเสริมให้วัดเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้สนใจในชุมชน

๕) ด้านจิตใจ

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านจิตใจ

ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
๑.ขาดความร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการอบรมศีลธรรมแก่ประชาชน	๑.ควรให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการอบรมศีลธรรมแก่ประชาชน
๒.ประชาชนขาดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาจิตใจให้สงบ	๒.ควรสอนประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาจิตใจให้สงบ

๔.๖ สรุปผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การสัมภาษณ์เรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

๑) **ด้านสังคม** ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ได้ให้ความเห็นว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในชุมชนตำบลบ้านป้อม ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ประชาชนส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญในด้านสังคมส่วนรวม และให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องงานทำบุญต่างๆ เช่น งานอุปสมบท งานศพ รวมถึงงานประเพณีในช่วงเทศกาลต่างๆ ที่มีขึ้นภายในชุมชนตนเองและใกล้เคียง^๑ ส่วนความสัมพันธ์ทางสถาบันครอบครัวนั้นบางครอบครัวยังมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันน้อยมาก พ่อแม่และลูกไม่ค่อยมีโอกาสพบปะกันเพราะว่าต่างคนก็ต่างอ้างว่ามีหน้าที่ของตนที่จะต้องทำ จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาระดับครอบครัวตามมา ซึ่งทำให้ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาสั่งสอนบุตรหลานของตนเอง และกลายเป็นปัญหาระดับชุมชนในที่สุด ทำให้คนในชุมชนบางส่วนมีความเห็นแก่ตัว มุ่งแต่ผลประโยชน์ส่วนตนมากขึ้นที่สำคัญ ก็คือ ทำให้เกิดปัญหาร้ายแรงตามมาในชุมชนตำบลบ้านป้อม^๒

๒) **ด้านเศรษฐกิจ** ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ได้ให้ความเห็นว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากมุมมองด้านเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้เห็นว่าชุมชนใกล้เคียงเป็นชุมชนที่ยังไม่เข้มแข็งพอ ทำให้การส่งเสริมสนับสนุนทางด้านอาชีพยังไม่เป็นที่ทั่วถึง แต่ก็สามารถรวมกลุ่มให้เข้ามาเป็นกลุ่มแม่บ้าน เพื่อผลิตสินค้าทางการเกษตรที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อช่วยให้คนในชุมชนมีอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ก็ยังเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป^๓ เนื่องจากทุกคนยังไม่ยอมเข้ากลุ่ม เพราะความเข้าใจในระบบของการกำหนดรายได้ ยังไม่สอดคล้องกันเท่าไร จึงต้องดำเนินการเองเป็นส่วนมาก แต่การรวมกลุ่มกันหรือแม่บ้านก็ต้องอยู่ในความพอดี และต้องเป็นบุคคลผู้มีจิตใจกว้างและโปร่งใส เปิดโอกาสให้กับผู้ที่มีความสามารถเข้ามาเป็นผู้ดำเนินการ^๔

^๑ สัมภาษณ์ พระพิพัฒนศาสนกิจวิธาน, เจ้าอาวาสวัดท่าการ้อง, ๒ กันยายน ๒๕๕๘.

^๒ สัมภาษณ์ พระปลัดสมพงษ์ กวีวิโส, รองเจ้าอาวาสวัดท่าการ้อง, ๒ กันยายน ๒๕๕๘.

^๓ สัมภาษณ์ นายอนันต์ ตรงค์เรือง, ไวยาวัจกรวัดท่าการ้อง, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๔ สัมภาษณ์ นายประทีน พรหมณ์ลอย, อบต. บ้านป้อม หมู่ ๖, ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๘.

๓) **ด้านสิ่งแวดล้อม** ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ได้ให้ความเห็นว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ด้วยการพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนที่ปราศจากมลภาวะ จากขยะและน้ำเสียภายในชุมชน โดยการผลักดันให้เกิดโครงการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ^๕ มีการบริหารจัดการจัดการสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติแบบบูรณาการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเร่งรัดการพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นที่เสื่อมโทรม^๖

๔) **ด้านการศึกษา** ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ได้ให้ความเห็นว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีการส่งเสริมให้โรงเรียนวัด มีการจัดการเรียนการสอน และสอบธรรมศึกษา พร้อมจัดส่งให้พระสอนศีลธรรมไปสอนตามโรงเรียนต่างๆ ตามคำขอมาพร้อมให้การสนับสนุนกับโรงเรียนที่วัดได้ให้การสนับสนุนพร้อมทั้งติดต่อหน่วยงานทางราชการเข้ามามีส่วนร่วมกันในการดำเนินการให้มีการส่งเสริมการศึกษาให้กับชุมชนและมีศูนย์เรียนรู้ชุมชนให้ได้ศึกษาให้ใช้พื้นที่วัดเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้และมีการตั้งกองทุน แจกทุนให้กับเยาวชนในการสอบธรรมศึกษาที่สอบได้มีการจัดอบรมความรู้ตามวาระสำคัญทางพระพุทธศาสนา^๗ การให้ความรู้ในลักษณะประชาสัมพันธ์ ทางวัดก็ได้สนับสนุนในเรื่องนี้อยู่ ทางวัดได้จัดกิจกรรมในด้านการศึกษาในช่วงหยุดภาคการศึกษาปิดเทอม คือจัดกิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนให้ความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนา มีการร่วมทอดผ้าป่าเพื่อการศึกษาให้กับโรงเรียนต่างๆ เป็นประจำทุกปี^๘

๕) **ด้านจิตใจ** ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ได้ให้ความเห็นว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชาชนในชุมชนตำบลบ้านป้อมส่วนใหญ่ที่มีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป ยังคงมีความเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะมีความเชื่อมั่นในคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อมีเวลาว่างจะเข้าวัดฟังเทศน์ฟังธรรม แสวงหาสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ เช่น ทำบุญให้ทาน รักษาศีล และเจริญภาวนาตามสมควร^๙ เพราะยังมีความเชื่อว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ส่วนเยาวชนภายในชุมชน บางส่วนยังไม่ค่อยเข้าวัด จะเข้าวัดในบางโอกาสตามประเพณี หรือจะเข้าก็ต่อเมื่อมีปัญหาเดือดร้อนทางใจที่แก้ไม่ได้เท่านั้น อย่างไรก็ตามประชาชนในชุมชนตำบลบ้านป้อม ส่วนใหญ่ยังมีพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และทำให้ตนเองเกิดความมั่นใจและมีจิตใจที่กล้าหาญเข้มแข็งในการประกอบอาชีพอีกประการหนึ่ง^{๑๐}

^๕ สัมภาษณ์ นายพิษณุเทพ สารศรี, ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๘, ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^๖ สัมภาษณ์ นางสาวมาลินี ปรีวาสนา, เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ อบต. หมู่ที่ ๓, ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘,

^๗ สัมภาษณ์ นายทรงพล สุขสมบูรณ์, ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑, ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘.

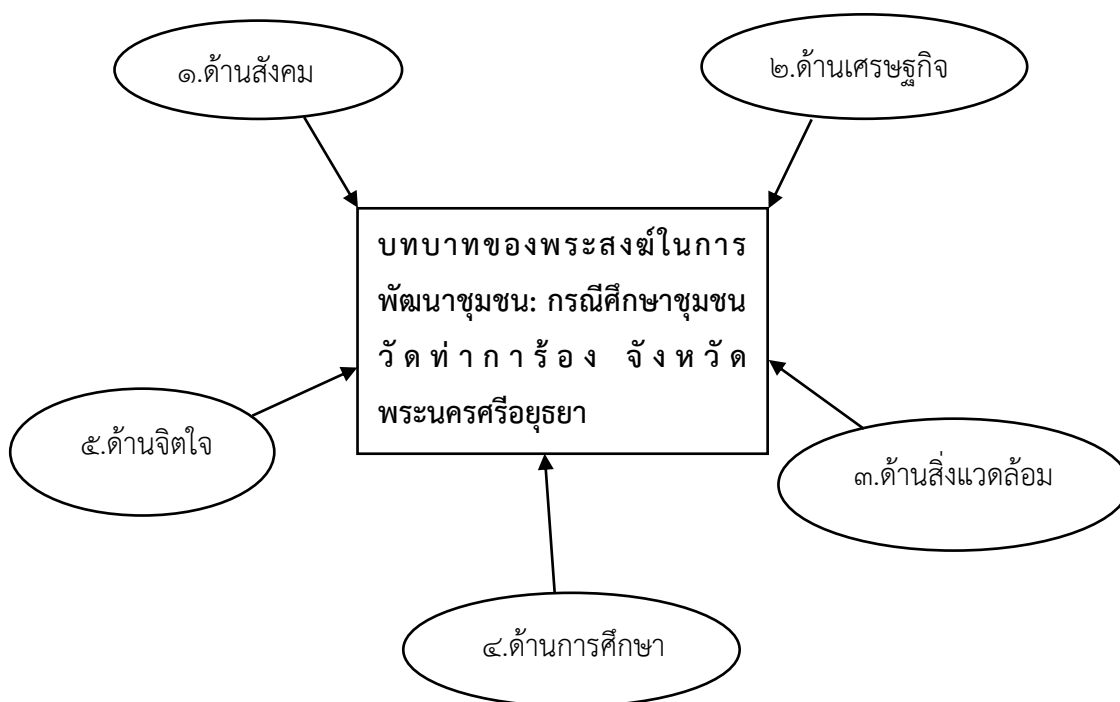
^๘ สัมภาษณ์ นายฉัตรมงคล คัมภีรานนท์, ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖, ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^๙ สัมภาษณ์ นายสมศักดิ์ สรณารายณ์, ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑๐, ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘.

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายยงยศ ฤตพะเนาว์, ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗, ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘.

๔.๗ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่องบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้องจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังแสดงในแผนภาพที่ ๔.๑

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงองค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้องจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

๑) ทำให้ทราบถึงระดับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้องจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา และด้านจิตใจ จากแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

๒) ทำให้ทราบการเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้องจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยพิจารณาจากความถี่และร้อยละที่มีมากที่สุดและน้อยที่สุด

๓) ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนวัดท่าการ้องจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยพิจารณาจากรายข้อเฉพาะที่มีจำนวนความถี่มากที่สุดเท่านั้น